

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/184611,Uroczystosci-w-78-rocznice-zakonczenia-II-wojny-swiatowej.html>
25.04.2024, 20:35

Uroczystości w 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej

8 maja 2023 r. na pl. Piłsudskiego w Warszawie odbyły się uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie i kapitulacji niemieckiej III Rzeszy. Podczas obchodów oddano hołd polskim żołnierzom i obywatelom, którzy stracili życie podczas tego konfliktu zbrojnego.

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wieniec od Instytutu Pamięci Narodowej złożył dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wieniec od Instytutu Pamięci Narodowej złożył dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8

maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości upamiętniające 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej – Warszawa, 8 maja 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystości rozpoczęły się w południe od odegrania hymnu RP, następnie wygłoszono okolicznościowe przemówienia. Na zakończenie obchodów złożono kwiaty na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza w hołdzie polskim żołnierzom, którzy polegli na wszystkich frontach II wojny światowej oraz w okupowanej Polsce. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował zastępca prezesa dr Mateusz Szpytma. Organizatorem uroczystości był Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

* * *

W Instytucie Pamięci Narodowej, w ramach Archiwum IPN, od 2014 r. działa Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej. Jego głównym zadaniem jest pomoc rodzinom, które poszukują informacji o losach bliskich represjonowanych przez III Rzeszę oraz Związek Sowiecki w latach 1939–1956. Dzięki zgromadzonemu zasobowi archiwalnemu oraz dostępnym w Instytucie unikatowym bazom danych jesteśmy często w stanie je odtworzyć. Zachęcamy do kontaktu z Archiwum IPN – więcej na stronie [Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej](#).

* * *

Filip Musiał: *Koniec wojny, ale nie zniewolenia*

II wojna światowa jest dla Polaków wciąż tematem ważkim. Nie mniej istotne z punktu widzenia naszej historycznej świadomości są kwestie związane z zakończeniem tego zbrojnego konfliktu.

II wojna światowa jest jednym z najważniejszych przeżyć naszej wspólnoty. Gdy CBOS w 2019 r. zadał pytanie: *Czym jest dla Pana(i) osobiście II wojna światowa* – 82% ankietowanych odpowiedziało, że *ciągle żywą częścią historii, o której trzeba stale przypominać*. To o tyle ciekawe, że w latach 2004, 2009 i 2014, gdy zadawano to samo pytanie, przywołanej odpowiedzi udzielało odpowiednio 73%, 72% i 71% respondentów. Czy na znaczący wzrost liczby osób uznających II wojnę światową za element historii,

o którym powinniśmy pamiętać, miała wpływ żywa wówczas sprawa reparacji wojennych, będąca istotnym elementem politycznej debaty? Może na to wskazywać fakt, że najwyższy odsetek osób udzielających tej odpowiedzi odnotowano wśród wyborców PiS, a właśnie dla polityków tej partii kwestia reparacji wojennych była jednym z ważnych elementów kształtowania debaty politycznej – nie tylko w wymiarze wewnątrz krajowym, ale także, jak się wydaje, międzynarodowym.

Można też postawić inną hipotezę, nieco bardziej optymistyczną, a mianowicie, że wzrasta poziom naszej świadomości historycznej. Wydaje się, że w ostatnich latach II wojna światowa stała się ważnym elementem popkultury, a z pewnością istotniejszym niż na przełomie XX i XXI wieku. Być może więc dlatego większe zainteresowanie nią wykazują młodsze pokolenia – te, które kształtują swój obraz świata dzięki multimediom. Zmieniają się bowiem źródła naszej wiedzy o tym konflikcie zbrojnym: w 2014 r. 73% badanych twierdziło, że informacje o II wojnie czerpie ze szkoły, w roku 2019 znacząco mniej, bo 66%. Nadal wielu z nas dowiaduje się o niej z książek (47% w 2014 r., 43% w 2019 r.) i rozmów w rodzinie (35% w 2014 r., 42% w 2019 r.). Zwłaszcza ta ostatnia statystyka jest ciekawa, biorąc pod uwagę to, że niewiele jest już osób, które przeżyły wojnę (według badań z 2019 r. tylko 3% badanych stwierdziło, że ją przeżyło, a w 2014 r. było to jeszcze 6%). Znacząco rośnie natomiast odsetek osób czerpiących wiedzę z internetu – co jest powszechnym zjawiskiem odnoszącym się do prawie wszystkich sfer naszego życia – w 2014 r. było to 9%, a w 2019 r. już 20%. Oczywiście wiek ma tu znaczenie, młodszy Polacy korzystają z internetu, starsi bazują na książkach czy filmach.

Ciekawym zjawiskiem jest także pamięć o represjach okupantów. Za powszechną należy uznać pamięć o represjach niemieckich – 48% ankietowanych stwierdziło, że ma w rodzinie osoby, które doznały *represji ze strony Niemców: zostali wysiedleni przez Niemców, byli w obozie koncentracyjnym, na robotach przymusowych lub ponieśli śmierć wskutek represji ze strony Niemców*. Pamięć o represjach ze strony sowieckiego okupanta jest znacznie słabsza – jedynie 18% respondentów wskazało, że ktoś z ich rodzin ich doznał.

Wydaje się, że II wojna światowa kojarzy nam się przede wszystkim z okupacją niemiecką. W społecznej pamięci fakt okupacji Kresów w latach 1939-1941 i zbrodni „za pierwszego Sowietą” jest wyraźnie słabiej obecny. To ciekawe, biorąc pod uwagę, że Zbrodnia Katyńska jest jednym z najpowszechniej znanych wydarzeń w najnowszej historii Polski. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest zapewne wiele, można jednak zaryzykować twierdzenie, że przede wszystkim ma na to wpływ 45 lat komunizmu, którego konsekwencją było fałszowanie naszej pamięci. Zapewne nie bez znaczenia jest także trwała utrata Kresów, a więc ziem, które przed osiemdziesięciu laty były dotknięte okupacją i sowieckimi zbrodniami. Mimo wszystko ta dysproporcja musi dziwić, jeśli do sowieckich zbrodni z lat pierwszej okupacji dołożymy te z lat 1944-1945 i późniejszych.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)